

От і ця медсестра - жінка у зоні. Чим же вона допекла й тут? Мабуть, Тетяна Андріївна була така сама фанатка правдолюбства і в онколікарні на Черкащині, і на Токтогульській АЕС у селищі Шамил-Дисай у Киргизії, і тут, у Прип'яті чи в Чорнобилі на "швидкій". І, напевне, була незручна і тільки й вмiла захиститися, що своїм партквитком, який таких, як вона, не дуже й захищав...

А хiба не такі самі жінки, що їх зустрічала Інна на всіх своїх журналістських шляхах: жінки здебільшого у замкненій зоні мовчазної чоловічої змови, за якою і користоловство, й чваньковитість, і циніч-

на зверхність вічних начальників-мужчин до вічно підлеглих жіночок, зарозумілих пестунчиків продажної слави до другорядних статисток жанру за кулісами парадів, президій, де розподіл посад, нагород, навіть ювілейного елею та лавреатств у зоні чоловічого світу - для "своїх"...

Інна досить скептично ставилася до феміністик і наразі поіронізувала з себе. І занесло ж, горопаху, проти ночі!.. Утім, є проблема, є, ніде правди діти. І жоден чоловік не визнає цієї проблеми. Навіть задля оригінальності. Хіба що котрийсь унікалом з любові до своєї доньки чи онуки відкрив би раптом у собі третій зір і нове, бентежне й дивне для нього самого, абсолютно неприйнятне для пересічних мужчин, не знане більшості чоловічого світу відчуття правди інакшого почування життя.

Непроста розмова дійшла свого завершення, вже мали прощатися, коли санітарочка фізвідділення вигукнула до жінок, припавши до вікна:

- Ви погляньте, що виробляють! І людей не встидаються: у нього жінка, в неї чоловік, діти дрібні, ой причмелені, та гляньте ж хоч одним оком, - кіно та й годі!..

Жінки посунулися до вікна, підвелася, сховавши блокнот у сумку-планшет, і втомлена, до безмежної туги наповнена почутим гостя з Києва. Природна цікавість узяла гору над нехиттю до мізансцен з чужого життя, вона й собі на якусь мить пристала до зграйки у білих халатиках, і... підлога попливла їй з-під ніг, стіни пішли обертом.

Віддалік попід фасадом котеджу, що навпроти, біля стіни, захованої від асфальтованої повздовжньої стежки, сплелися в обіймах, у божевільному поцілунку, забувши про світ і всіх на світі, Він і Вона. Жінка притискала до чоловіка, обвивала, гладила його руками, оголеними до плечей, і, здавалося, ці руки були скрізь водночас - бог Шива не міг би так обняти: вона текла, як вода чи як водорості за течією, як трава на вітрі, ось він зграбно підхопив її з землі за сідниці, вона зігнула довгі ноги в колінах... Інна більше не почувалася живою. Проте, як не дивно, це не хтось, а саме вона сиділа на стільці осторонь від вікна, шукаючи у планшеті валідол... Хижа трава. Ось вона - та, що снилася їй і так зворохобила її сон!..

"За що?!" Почуття гострої кривди розкраяло її серце. За що?.. Навіть ревностів Інна не почувала.

- О, спурхнули горобці. Налякали сердешних! А наче ж нікого й не видно... - У голосі санітарочки чулося розчарування через зірваний спектакль.

Інна, враз удавши заклопотаність, поглянула на годинник. Циферблат розпливався суцільними концентричними колами, як і обличчя жінок. Вона завапилася йти, похапцем зирнувши у вікно. Здалося

чи справді нікого? Подякувала, якомога чемно, силувано, трагічно усміхаючись. Немовби просила вибачення. Попрощалися. Вони вивели її за поріг. Пішла... Озирнулася, махнула рукою. Немов робот. Пішла. Ноги не слухалися. Вона йде. Ніхто не побачить. На землі немає людей. Їй тут нічого робити. Вона йде в Ніщо. Вона йде. Ноги слухаються. Живуть тільки ноги...

Щокроку пришвидшуючи ходу, нараз майже побігла до свого барака. Зачинитися на ключ. Сховатися. Ніби хтось гнав за нею, загрожуючи - чим? Смертю? Викриттям? Почуття ганьби, сорому за це колективне підглядання за Олесем отруїло їй навіть цю видиму раптову смерть...

Смерть. Уже лежала на ліжку, не роздягнувшись, так, як була у Прип'яті, у курці, в тувельках. Планшет кинула долі. Згадувала похорон чоловіка. Вона тоді була приглушена транквілізаторами - нічого не відчувала, наче все, що відбувалося, не мало стосунку до неї. Здавалася цілковито байдужою. Іванко живий - це головне. А хто сказав, що у цій закритій

труні її чоловік?.. Хай відкриють, покажуть. Ясно, що це не він, не Іван. "Швидка допомога" стояла неподалік від могили. Інну привезли з-під капеліниці і знову заберуть. Прийде моє сонце поранене, мій любий, принесе синочка. Більше вони ніколи не сядуть у ту прокляту машину. І ніколи не будуть розлучатися.

Три роки вона вчилася закам'янілості терпіння, стирала з пам'яті останню трагічну сторінку того дня. Мертвим його не бачила. Понівеченим - ні. Може, його й не було там, у тій домовині?.. От Іваночко, Івасичок маленький - був. У півоніях і волошках лежав і наче усміхався до всіх. Вона не пам'ятає його неусміхненим... Але це було потім, потім, коли... коли ховали її. Тоді замкнувся перший круг її життя. Далі вже була не вона. Тепер замкнувся другий... Вона не мала права бути щасливою без них. Це їй відплата. Тепер вона повертається до них. І їй так добре. Нарешті - до них! До Івана та Іванка. Кульбабки її золоті, зайчика сонячного, синочка...

Потьмарена, біла як крейда стояла над розритою ямою, коли опускали маленьку домовинку, тремтіла всім тілом, трусилася як осиковий листок, і кожен її нерв прагнув туди - до маленького, лягти поруч, обняти, зігріти, забути навік - щаслива була б тим сном спокійним!.. Руки, які залізною тримали її з обох боків, мабуть, це чули. Коліна їй підкосилися, і, як мертвий сніг, мертва впала у ці руки, коли перші грудки землі вдарили об віко. Тихо! Голівка йому болить, тихо... Далі вона нічого не пам'ятала.

На поминках єдине, що в пам'ятку: Карпівна. Голубонька, принесла грілку до ніг, сіла їй в уголів'ї... Коли вона й спровадила всіх, хто був у її домі, Інна не знала. Погладила, як маленькій, обличчя, так, ніби щось стерла з нього, взяла холодні Іннині руки у свої гарячі, шкарубкі - усе мовчки...

Коли Інна прокинулася, свічка біля Іванкового портрета вже не горіла. Пахли рожеві й білі півонії. Карпівна сиділа поруч у чорній хустині у тій самій позі. Як статуя.

- От і молодчина, - сказала Інні. - Завтра їдемо до мене в Чорнобиль. Лікарі дозволили, я питала. Сидітимем на білому пісочку на заході сонця, як ти любиш. І будемо дивитися, як Прип'ять тече. Вона й не таке бачила. Будемо жити...

Інна знову провалювалася у забуття, як три роки тому, і з непам'яті виринаючи, ловила ніби з Космосу, де Карпівна була вселенською Матір'ю (чи то Божа Матір була?!), розтягнені в просторі, із самого склепіння неба долинаючи її слова, тоді ще мовлені, відлуння слів, самий смисл, суть їхню: ЖИТТЯ БІЛЬШЕ ЗА ЛЮБОВ. БУДЕМО ЖИТИ...

На знімку: близько 12 років працюють у зоні відчуження диспетчери автотранспортного підприємства Галена ПОПОВА (зліва) й Катерина СКОРИК.